

Nr 45.

Godkänd av första kammaren den 11 februari 1921.

Godkänd av andra kammaren den 11 februari 1921.

Riksdagens skrivelse till Konungen, i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om ändring i vissa delar av förordningen den 28 oktober 1910 angående bevillning av fast egendom samt av inkomst m. m., dels ock väckt motion angående ändrade bestämmelser om taxering för barns inkomst.

(Bevillningsutskottets betänkande nr 2.)

Till Konungen.

I en den 7 januari 1921 dagtecknad proposition, nr 31, har Eders Kungl. Maj:t, under återopande av propositionen bifogat utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att antaga vid propositionen fogade förslag till

dels förordning om ändring i vissa delar av förordningen den 28 oktober 1910 angående bevillning av fast egendom samt av inkomst;

dels förordning om ändring i vissa delar av förordningen samma dag om inkomst- och förmögenhetsskatt;

dels ock förordning om undantag i visst fall från skyldighet att meddela underrättelse, varom förmäles i 23 § 2 mom. förordningen sagda dag om taxeringsmyndigheter och förfarandet vid taxering.

Till behandling i samband med förevarande proposition har funnits lämpligt upptaga en i riksdagens första kammare väckt motion, vari föreslagits, att riksdagen måtte besluta dels sådan ändring av förordningen om bevillning av fast egendom och av inkomst, att skattskyldig icke bleve taxerad för barns inkomst, därest barnets inkomst med minst 20 kronor överstege det vid inkomstbevillningen gällande ortsavdraget, dels ock att författning i sådant syfte skulle träda i kraft dagen efter författningens utfärdande.

Emot propositionens innehåll har riksdagen icke funnit något att erinra. De föreslagna förändringarna i skatteförfattningarna liksom ock den nyssnämnda nya förordningen synas välgrundade och av behovet påkallade.

Emellertid föreligga till riksdagens behandling andra ärenden med förslag, som delvis beröra samma författningsrum, i vilka Eders Kungl. Maj:t föreslagit ändringar. Ett uppskov med behandlingen av propositionen i avvaktan på dessa ärendens avgörande är åter uteslutet redan av den anledningen, att propositionens bestämmelser avses skola vinna tillämpning vid årets taxering. Riksdagen har därför funnit lämpligast att för närvarande begränsa giltigheten av de föreslagna ändringarna i skatteförfattningarna till innevarande år. Genom att nu stanna vid en provisorisk förordning i ämnet vinnes, att framdeles under riksdagen de ändringar kunna föreslås, vilka tilläventyrs finnas påkallade i de författningsrum, som beröras av propositionen.

Under ärendets förberedande behandling har från finansdepartementet överlämnats en promemoria angående ytterligare ett par punkter, däri skatteförfattningarna tarvade beriktigande. Innehållet av denna promemoria är i korthet följande.

Enligt den ändring, som 10 § bevillningsförordningen genom förra årets riksdagsbeslut undergick, skall endast den, vare sig svensk medborgare eller utlänning, som är eller bör vara i riket mantalsskriven, vara skyldig erlægga bevillning för härifrån åtnjuten lön eller pension. Härigenom hava bestämmelserna i 14 § g) och h) om särskilda beskattningsorter för utrikes boende löntagare och pensionstagare blivit överflödiga. De borde nu, såsom obehövlige och tilläventyrs missledande, avlägsnas.

Ett liknande förbiseende av konsekvensändring har förekommit beträffande 25 § 1 mom. skatteförordningen. Första stycket i sagda mom. blev förra året omlagt så att taxering av äkta makar var för sig gjordes till regel, medan den tidigare regeln om samfärd taxering blev undantag. Emellertid fick andra stycket, som hade avseende å fall av särtaxering, kvarstå orubbat och erhöll därigenom oriktigt anslutning till den nya undantagsbestämmelsen om gemensam taxering. Detta förhållande borde nu rättas, såsom redan från början skett med motsvarande stadgande i bevillningsförordningen (8 § 2 mom.).

Givetvis har riksdagen funnit korrigerings böra ske i båda de angivna fallen, och har riksdagen i de provisoriska författningar, som riksdagen antagit, infört ändringar i överensstämmelse med omförmälda promemoria.

Därjämte har riksdagen funnit sig böra göra en ändring i taxeringsförordningen 11 § 2:o e). Där stadgas skyldighet för styrelse eller likvidatorer för aktiebolag, solidariska bankbolag och ekonomiska föreningar att lämna uppgift å utdelning, som nästföregående år tillkommit delägare eller medlemmar. Denna skyldighet omfattar varje delägare och även det minsta utdelade belopp. Det är således tydligt, att hos taxeringsnämnderna kommer att samlas ett synnerligen stort uppgiftsmaterial, som emellertid, då fråga är om jämförelsevis ringa belopp, har föga eller intet värde ur taxeringssynpunkt. Mycket skulle vinnas i sparad besvär, ej blott för de uppgiftsskyldiga utan även för de redan med taxeringsuppgifter överbelastade nämnderna, om uppgiftsplikten begränsades till visst minimibelopp av utdelning. Med hänsyn till att de beskattningsbara beloppen uttryckas i jämna tiotal kronor, har riksdagen ansett ett sådant minimum lämpligen böra stanna vid 5 kronor. Riksdagen har företagit ändring i omförmälda syfte och har även denna ändring givits form av en provisorisk författning med giltighet för innevarande års taxering.

Syftet med ovannämnda motion är att förekomma tillämpningen av ett stadgande, vars praktiska konsekvenser icke varit av lagstiftaren avsedda. Enligt bestämmelse i 8 § 2 mom. bevillningsförordningen skall skattskyldig taxeras för inkomst, som åtnjutits av hemmavarande barn under 21 år, därest barnen icke själva skola taxeras till inkomst och förmögenhetsskatt, vilket är fallet, då barnets inkomst överstiger det skattefria ortsavdraget. Såsom i motionen framhålls, är denna bestämmelse närmast hämtad från 1920 års förslag till kommunal-skattelag. Detta hade i sin ordning haft till mönster motsvarande, år 1919 tillkomna bestämmelse i förordningen om inkomst- och förmögenhetsskatt. Den betydelsefulla skillnaden förefanns emellertid, att kommunalskattelagen hade som gräns på förevarande punkt ett ortsavdrag, blott hälften så stort som det vid statsbeskattningen medgivna. Vid kommunalskattefrågans provisoriska lösning förra året upptogs från Kungl. Maj:ts förslag bl. a. dess regler för familjebeskattningen. Vid den nu förevarande bestämmelsens nödtorftiga formella omredigering blev uttrycket »kommunal inkomstskatt» ersatt med »inkomst- och förmögenhetsskatt» utan att man, efter motiveringen att döma, avsett eller gjort klart för sig den reala olikhet, som måste följa på grund av kommunalskattelagens lägre gränssiffra för självständig taxering av barn. Motionären har genom exempel påvisat de hårda konsekvenserna av den nya bestämmelsen.

Då riksdagen delar motionärens uppfattning, att den antydda, av 1920 års riksdag vidtagna skärpningen av den kommunala familjebeskattningen helt visst varit oavsiktlig och i varje fall synes komma att leda till obillig beskattning i vissa fall, har riksdagen icke tvekat att ansluta sig till motionen. Det förslag till ändring på förevarande punkt, som i enlighet med motionens syfte utarbetats å finansdepartementets lagbyrå, synes böra vinna omedelbar tillämpning. Det har därför, i likhet med övriga, ovan tillstyrkta korrigeringar av den nya lagstiftningen, ansetts böra tillsvidare antagas för allenast detta år. Då det samma berör ej allenast bevillningsförfordningen utan ock den redan utfärdade förfordningen den 19 november 1920 med särskilda bestämmelser om avdrag vid 1921 års taxering till bevillning för inkomst, har riksdagen valt formen av en särskild provisorisk författning såsom den lämpligaste. Till författningen har fogats anvisning med exempel i fråga om dess tillämpning.

Det nya deklarationsformuläret har avsetts skola föranleda en sådan deklaration av s. k. realisationsvinster, att under C III bleve upptagna vinsterna å samtliga realisationer, som lämnat vinst, utan avdrag för förlust å andra dylika affärer. Detta avdrag har avsetts skola göras under »allmänna avdrag» bland övriga förlustavdrag. Icke desto mindre har under C III den gamla deklarationsformeln »realisationsvinst efter avdrag för förlust under samma år å likartad affär» kommit att kvarstå orubbad. Härigenom öppnas onekligen tillfälle till dubbla förlustavdrag, vilken risk givetvis bör mötas redan i fråga om årets taxering. Då det, såsom ovan erinrats, icke lämpligen går för sig att för denna taxering anskaffa nya formulär, synes nödvändigt, att taxeringsmyndigheternas uppmärksamhet blir fästad på angelägenheten att till förekommande av dubbla avdrag i berörda hänseende infordra noggranna specifikationer från deklaranterna i förekommande fall. För sådant ändamål torde böra av Kungl. Maj:t utfärdas cirkulär i ämnet till länsstyrelserna (respektive överståthållarämbetet) med åläggande för dem att låta vederbörande kronoombud och beskattningsnämnder få behörig del av cirkuläret.

Vid behandlingen av det ovan omförmälda förslaget till ändring i 11 § 2 mom. bevillningsförfordningen har riksdagen uppmärksammat, hurusom kommunallagarnas bestämmelse (57 §) om arrendators skyldighet att utgöra kommunalutskylder för arrenderad fast egendom möjligen kan bliva misstolkad så, att nämnda skyldighet ansåges omfatta jämväl ägarens utskylder för inkomst av fastigheten, en tolkning, som måhända skulle kunna stödjas av det nu ifrågasatta förtydligandet i 11 § 2 mom.

av bestämmelsen om arrendators rätt att ensam från sin inkomst av fastigheten åtnjuta det omhandlade avdraget med 5 respektive 6 procent av taxeringsvärdet. Riksdagen har icke velat underlåta att i detta sammanhang framhålla behovet av en klargörande omredigering av kommunallagarnas bestämmelse i hithörande avseende.

Under hänvisning till vad ovan anförts får riksdagen för Eders Kungl. Maj:t tillkännagiva,

1) att riksdagen, som icke kunnat i oförändrat skick antaga de med Eders Kungl. Maj:ts förevarande proposition, nr 31, framlagda förslag till förordningar om ändringar i vissa delar av förordningen den 28 oktober 1910 angående beviljning av fast egendom samt av inkomst och förordningen samma dag om inkomst- och förmögenhetsskatt, antagit de i *bilaga 1* vid denna skrivelse fogade

a) förslag till förordning om särskilda ändringar i förordningen den 28 oktober 1910 angående beviljning av fast egendom samt av inkomst, att gälla vid 1921 års taxering, samt

b) förslag till förordning om särskilda ändringar i förordningen den 28 oktober 1910 om inkomst- och förmögenhetsskatt, att gälla vid 1921 års taxering;

2) att riksdagen antagit Eders Kungl. Maj:ts härvid i *bilaga 2* fogade förslag till förordning om undantag i visst fall från skyldighet att meddela under rättelse, varom förmåles i 23 § 2 mom. förordningen den 28 oktober 1910 om taxeringsmyndigheter och förfarandet vid taxering;

3) att riksdagen antagit härvid i *bilaga 3* fogade förslag till förordning om särskild ändring i förordningen den 28 oktober 1910 om taxeringsmyndigheter och förfarandet vid taxering, att gälla vid 1921 års taxering; samt

4) att riksdagen i anledning av ovan omförmälda motion antagit härvid i *bilaga 4* fogade förslag till förordning med särskilda bestämmelser om taxering av vissa barns inkomst vid 1921 års taxering till beviljning.

Därjämte får riksdagen

5) hos Eders Kungl. Maj:t anhålla, att vad riksdagen här ovan uttalat rörande deklaration och taxering av så kallade realisationsvinster måtte genom Eders Kungl. Maj:ts försorg, på det sätt som finnes lämpligt, skyndsamt bringas till vederbörandes kännedom.

Stockholm den 11 februari 1921.

Med undersåttlig vördnad.

Bilaga 1.

Förslag

till

**förordning om särskilda ändringar i förordningen den 28 oktober 1910
(nr 116) angående beviljning av fast egendom samt av inkomst,
att gälla vid 1921 års taxering.**

Härigenom förordnas, att 9 § 3 mom. samt 11 och 14 §§ i förordningen den 28 oktober 1910 angående beviljning av fast egendom samt av inkomst ävensom 3, 4, 7 och 8 §§ av de vid samma förordning fogade särskilda anvisningar till ledning vid taxeringen skola i nedan angivna delar vid 1921 års taxering lända till efter rättelse i följande ändrade lydelse:

9 § 3 mom.

Till inkomst av *arbete* räknas:

a) inkomst av rörelse eller yrke, såsom:

1:o) av bergsbruk — — — mejerihantering, potatismjölfabriker och dylika näringar, i den mån de icke äro att hänföra till binäringar till jordbruket; penningrörelse — — — ej särskilt nämnd skattepliktig inkomst.

11 §.

1 mom. Vid beräkning av skattskyldigs inkomst nästföregående år må avdrag icke ske:

— — — — —
c) för ränta å den skattskyldiges eget, i hans fasta egendom eller näring nedlagda kapital; samt

d) för vad som använts — — — kapitalavbetalning å skuld.

2 mom. Däremot må avdrag ske:

1:o) vid beräkning av inkomst utav fast egendom:

a) för det genom fastighetsbeviljning beskattade belopp av sex för hundra av taxeringsvärdet för jordbruksfastighet och fem för hundra av taxeringsvärdet för annan fastighet, varav åtnjutits inkomst, varom i 9 § 1 mom. a)—d) sägs, eller för frälseränta; skolande detta avdrag

ske från ägarens eller innehavarens inkomst av fastigheten eller frälseräntan utom för det fall, att ägare eller innehavare åt landbo eller arrendator upplåtit jord, då avdraget skall ske från landbons eller arrendatorns inkomst av fastigheten;

b) för ränta — — — egendom, som använts i skattskyldigs rörelse eller yrke; samt

3:o) vid uppskattning av inkomst från särskild inkomstkälla utom i det fall, att ersättning för bestridande av särskilda, med tjänst eller uppdrag förenade kostnader, varom i 8 § 1 mom. förmäles, blivit av staten särskilt anvisad, för övriga utgifter — — — enligt bestämmelsen i 4:o) b.

3 mom. — — —.

4 mom. — — —.

14 §.

Skattskyldig taxeras för inkomst av fast egendom, kapital och arbete:

a) den som — — — — —

f) de under — — — åtnjutits.

För annan inkomst — — — för taxering.

Särskilda anvisningar till ledning vid taxeringen.

Uppskattning av inkomst av fast egendom.

3 §.

Bestämmelserna om uppskattning — — — jakt och fiske å egendomen.

Under skogsbruk inbegripes — — — jordägares eller brukares tillgodogörande för eget behov eller i egen rörelse eller genom försäljning av virke — — — på grund av *särskild* upplåtelse.

Uppskattning av inkomst av rörelse m. m.

4 §.

De i 3:o) av anvisningarna — — — motsvarande inkomsters taxering till bevillning; dock med iakttagande av bestämmelsen i 11 §

2 mom. 2:o) a) bevillningsförfordningen om avdrag för det genom fastighetsbevillning beskattade, hyresvärdet motsvarande belopp av fem för hundra av taxeringsvärdet å fastighet, som av ägaren begagnats till utövande av sådan verksamhet, varom förmäles i 9 § 3 mom. a) 1:o) och 3:o) bevillningsförfordningen.

I övrigt skall — — — levererats till statens kommunikationsverk.

Uppskattning av inkomst utav arbetsanställning, tjänst eller pension.

7 §.

Lön och annan inkomst — — — finna tillämplig.

I avseende å inkomstberäkningen är särskilt att iakttaga, att till taxering skall upptagas allt som i tjänst eller uppdrag uppburits, därunder inbegripet även vad som av annan än staten anvisats till bestridande av med tjänsten eller uppdraget förenade särskilda kostnader. Vad som av staten anvisats till bestridande av dylika särskilda kostnader skall däremot icke taxeras.

Vissa avdrag vid inkomstens uppskattning.

8 §.

Vid tillämpning — — — vara tillämpliga, därvid iakttages, att avdrag för värdeminskning å byggnader genom slitning icke är tillåtet.

Denna förordning träder i kraft dagen efter den, då förordningen, enligt därå meddelad uppgift, från trycket utkommit i Svensk författningssamling.

Förslag

till

**förordning om särskilda ändringar i förordningen den 28 oktober 1910 (nr 115)
om inkomst- och förmögenhetsskatt, att gälla vid 1921 års taxering.**

Härigenom förordnas, att i 10 § av förordningen den 28 oktober 1910 om inkomst- och förmögenhetsskatt den punkt i första stycket, som börjar med ordet »försäkringspremier», samt andra stycket ävensom 25 § 1 mom. andra stycket i samma förordning och 1:o av de vid förordningen fogade särskilda anvisningar till ledning vid taxeringen skola i nedan angivna delar vid 1921 års taxering lända till efterrättelse i följande ändrade lydelse:

10 §.

— — — —
försäkringspremier och andra avgifter, som utbetalats för den skattskyldiges och i förekommande fall även för den andre makens liv-, kapital-, livränte-, olycksfalls- eller sjukförsäkring ävensom för pupillförsäkring; dock att avdrag, som nu nämnts, ej må överstiga sammanlagt 200 kronor och ej heller åtnjutas av annan än svensk medborgare som författningsenligt är i riket mantalsskriven.

Avdrag, varom i 9 och 10 §§ sagts, må äga rum endast om och i den mån avdraget hänför sig till inkomst, för vilken inkomst- och förmögenhetsskatt skall här erläggas av den skattskyldige, eller till verksamhet, som av honom här i riket utövats.

25 §.

1 mom. Äkta makar — — — härför.

Skulle i fall, där båda makarna blivit taxerade, avdrag, vartill ena maken enligt 10 § varit berättigad, överstiga dennes inkomst, må överskjutande beloppet avräknas från den andre makens behållna inkomst.

Särskilda anvisningar till ledning vid taxeringen.

1:o)

Inkomst av fast egendom.

7 § 1:o)

— — — —
III. Till inkomst av *skogsbruk* hänföres — — — försäljning av sådana skogseffekter (inkomst av skogsavverkning), dels genom förädling av virke från fastighet, som av honom äges, brukas eller innehaves, så framt förädlingen icke är att anse såsom särskild näring, dels genom upplåtelse av avverkningsrätt — — — — nedgått i värde.
— — — —

— — — —
Denna förordning träder i kraft dagen efter den, då förordningen, enligt därå meddelad uppgift, från trycket utkommit i Svensk författningssamling.

— — — —

Bilaga 2.**Förslag**

till

**förordning om undantag i visst fall från skyldighet att meddela underrättelse,
varom förmäles i 23 § 2 mom. förordningen den 28 oktober 1910 (nr 117)
om taxeringsmyndigheter och förfarandet vid taxering.**

Härigenom förordnas som följer:

Har skattskyldig i deklaration eller uppgift enligt 16 § i förordningen den 28 oktober 1910 om taxeringsmyndigheter och förfarandet vid taxering i och för 1921 års taxering vid uppgivande av bevillningspliktig inkomst av rörelse eller yrke i enlighet med det för näringsidkare, som föra handelsböcker, avsedda formulär till bilaga till C II i deklaraionsformuläret bland avgående poster vid punkt 5 i bilagan upptagit visst belopp för värdeminskning å byggnader, och har beskattningsnämnd vid taxeringen i så måtto avvikit från deklarationen eller uppgiften, att den enligt inramad uppgift å bilagan återstående bevillningspliktiga inkomsten ökats med sagda belopp, skall denna omständighet icke föranleda skyldighet för beskattningsnämnd att tillsända den skattskyldige sådan underrättelse, som omförmäles i 23 § 2 mom. i berörda förordning, eller rätt för den skattskyldige att jämlikt 49 § 1 mom. c) eller 50 § i samma förordning överklaga taxeringen på den grund, att dylik underrättelse ej blivit meddelad.

Denna förordning träder i kraft dagen efter den, då förordningen, enligt därå meddelad uppgift, från trycket utkommit i Svensk författningssamling.

Bilaga 3.

Förslag

till

**förordning om särskild ändring i förordningen den 28 oktober 1910 (nr 117)
om taxeringsmyndigheter och förfarandet vid taxering,
att gälla vid 1921 års taxering.**

Härigenom förordnas, att 11 § första stycket 2:o e) i förordningen den 28 oktober 1910 om taxeringsmyndigheter och förfarandet vid taxering skall vid 1921 års taxering lända till efterrättelse i följande ändrade lydelse:

11 §.

2:o) — — —

e) av styrelse eller likvidatorer för svenskt aktiebolag eller svenskt solidariskt bankbolag, som under nästföregående år lämnat utdelning till delägarna, ävensom av ekonomisk förening, som under nämnda år lämnat utdelning å insatser i föreningen:

1) i fråga om solidariskt bankbolag, ekonomisk förening och sådant aktiebolag, därifrån utdelning å aktie på grund av lag eller bolagsordning icke får uppbäras av annan än den, som i behörig ordning styrkt sin äganderätt till aktien:

uppgift å delägare eller medlemmar, som uppburit eller ägt uppbära utdelning, uppgående till sammanlagt minst 5 kronor, samt å utdelningens belopp;

2) i fråga om övriga aktiebolag:

enahanda uppgift, som under 1) omförmäles, i den mån ägare av aktie är känd för styrelsen;

Denna förordning träder i kraft dagen efter den, då förordningen, enligt därå meddelad uppgift, från trycket utkommit i Svensk författningssamling.

Bilaga 4.**Förslag**

till

förordning med särskilda bestämmelser om taxering av vissa barns inkomst vid 1921 års taxering till bevillning.

Härigenom förordnas, att, utan hinder av vad i 8 § 2 mom. fjärde stycket i förordningen den 28 oktober 1910 om bevillning av fast egendom samt av inkomst ävensom i förordningen den 19 november 1920 med särskilda bestämmelser om avdrag vid 1921 års taxering till bevillning av inkomst stadgas däremot stridande, vid 1921 års taxering till bevillning av inkomst skall iakttagas, att skattskyldig icke må taxeras för barns inkomst, därest denna med minst 20 kronor överstiger hälften av det vid taxering till inkomst- och förmögenhetsskatt för vederbörande ortsgrupp gällande ortsavdrag; skolandet i dylikt fall barnet självt taxeras till inkomstbevillning, samt skattefritt avdrag för båda beräknas, såsom vore de var för sig taxerade till inkomst- och förmögenhetsskatt.

Anvisning.

Till ledning vid tillämpningen av ovan meddelade föreskrifter torde kunna tjäna följande exempel:

E., som har hustru och två hemmavarande barn under 21 år, är bosatt å ort inom ortsgrupp V. Hans egen inkomst är 2,000 kronor, det ena barnets inkomst 1,000 kronor och det andra barnets 760 kronor. Då ortsavdraget är 1,500 kronor, blir intetdera barnet taxerat till inkomst- och förmögenhetsskatt, varför E. taxeras även för båda barnens inkomst. E:s till inkomst- och förmögenhetsskatt taxerade belopp blir alltså 3,760 kronor, det skattefria avdraget 2,400 (1,500 + 300 + 300 + 300) kronor och det till inkomst- och förmögenhetsskatt beskattningsbara beloppet 680 kronor. I fråga om taxeringen till inkomstbevillning återigen fyller det ena barnet villkoret att hava en inkomst, som med minst 20 kronor överstiger hälften av ovannämnda ortsavdrag, d. v. s. 750 kronor. Detta barn, vars inkomst är 1,000 kronor, taxeras alltså självt till inkomstbevillning, får ett skattefritt avdrag av 750 kronor och en

Bihang till riksdagens protokoll 1921. 14 saml. Nr 45.

till inkomstbevillning beskattningsbar inkomst av 120 kronor. E. däremot taxeras icke till inkomstbevillning för detta barns inkomst, varför hans till inkomstbevillning uppskattade inkomst blir 2,760 kronor. Å andra sidan erhåller E. icke något skattefritt avdrag för barnet, utan det skattefria avdraget blir hälften av 2,100 kronor eller 1,050 kronor och E:s till inkomstbevillning beskattningsbara inkomst 1,180 kronor.

Denna förordning träder i kraft dagen efter den, då förordningen, enligt därå meddelad uppgift, från trycket utkommit i Svensk författningssamling.
